

MEĐURELIGIJSKO VIJEĆE U BOSNI I HERCEGOVINI
МЕЂУРЕЛИГИЈСКО ВИЈЕЋЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
Interreligious Council in Bosnia-Herzegovina

**MONITORING NAPADA NA VJERSKE OBJEKTE I DRUGA MJESTA OD
ZNAČAJA ZA CRKVE I VJERSKE ZAJEDNICE U BIH-
ZAŠTITA SVETIH MJESTA**
(IZVJEŠTAJNI PERIOD OD 1. NOVEMBRA/STUDENOG 2010. DO 31.
OKTOBRA/LISTOPADA 2011.)

1. UVOD

«Monitoring napada na vjerske objekte i druga mjesta od značaja za crkve i vjerske zajednice u BiH», ili ukratko projekt «Zaštita svetih mjesta» je jednogodišnji pilot projekt Međureligijskog vijeća u Bosni i Hercegovini (MRV BiH) koji je implementiran u saradnji sa Nansen Dialog Centrom i Oslo Centrom za mir i ljudska prava. Ovaj projekt je razvijen u okviru šireg projekta “Univerzalnog kodeksa o svetim mjestima”, koji ima za cilj usvajanje jednog dokumenta u formi deklaracije ili rezolucije Ujedinjenih naroda (UN), koji bi pružio zaštitu svetim mjestima svih religija širom planete. Osnovni cilj projekta «Zaštita svetih mjesta» je poboljšati zaštitu vjerskih objekata i drugih objekata od značaja za crkve i vjerske zajednice (svetih mjesta) svih konfesija u Bosni i Hercegovini. Prateći ciljevi projekta su uspostava evidencije napada na vjerske objekte, analiza prikupljenih podataka u smislu: načina napada, motiva napada, identifikacije počinitelaca kao i područja u kojima se vrše napadi i sl. Nakon izvršene analize rezultata praćenja napada na vjerske objekte, Međureligijsko vijeće u BiH će definisati prijedloge za nadležne organe na koji način poboljšati zaštitu vjerskih objekata u određenim područjima.

2. REZULTATI

U periodu implementacije projekta (1. 11. 2010. - 31. 10. 2011.) na adresu kancelarije Sekretarijata MRV BiH pristiglo je 56 izvještaja o napadima na crkve, džamije, sinagoge i groblja, kao i na vjerske službenike koji su u neposrednoj vezi sa vjerskim objektima. Ovaj broj prijavljenih napada vjerovatno ne predstavlja ukupan broj napada na vjerske objekte u Bosni i Hercegovini, već broj onih napada koji su prijavljeni Međureligijskom vijeću u Bosni i Hercegovini. Još uvijek određeni broj napada ostaje ne prijavljen MRV-u. U budućnosti se nadamo da će svi vjerski službenici prijavljivati napade na vjerske

MRV

MEĐURELIGIJSKO VIJEĆE U BOSNI I HERCEGOVINI
МЕЂУРЕЛИГИЈСКО ВИЈЕЋЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
Interreligious Council in Bosnia-Herzegovina

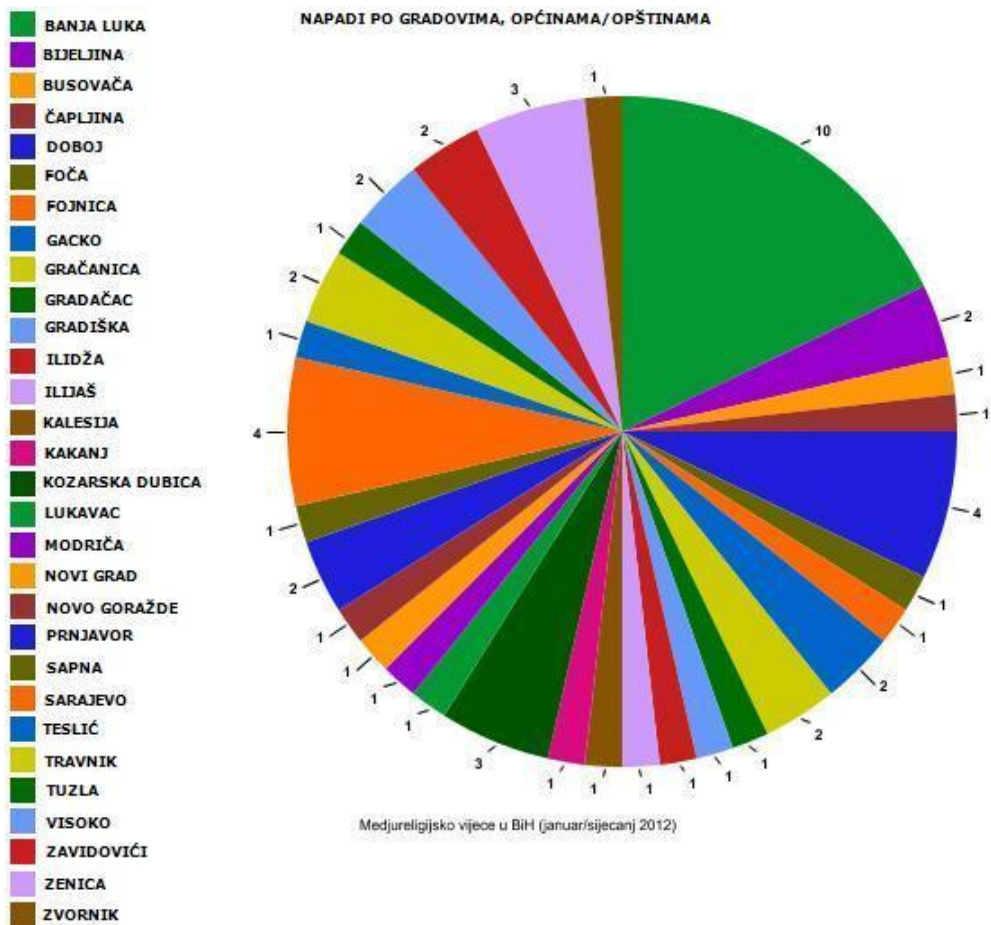
objekte što će uvelike doprinijeti boljoj zaštiti svetih mjesta u BiH. Činjenica je da niti jedna od tradicionalnih crkava i vjerskih zajednica nije izuzeta od napada na svoju imovinu, a mjesta napada su raspoređena na teritoriji cijele zemlje.

Ovo je prikaz napada po gradovima i opštinama/općinama:

1. BANJA LUKA	10
2. BIJELJINA	2
3. BUSOVAČA	1
4. ČAPLJINA	1
5. DOBOJ	4
6. FOČA	1
7. FOJNICA	1
8. GACKO	2
9. GRAČANICA	2
10. GRADAČAC	1
11. GRADIŠKA	1
12. ILIDŽA	1
13. ILIJAŠ	1
14. KALESIJA	1
15. KAKANJ	1
16. KOZARSKA DUBICA	3
17. LUKAVAC	1
18. MODRIČA	1
19. NOVI GRAD	1
20. NOVO GORAŽDE	1
21. PRNJAVOR	2
22. SAPNA	1
23. SARAJEVO	4
24. TESLIĆ	1
25. TRAVNIK	2
26. TUZLA	1
27. VISOKO	2
28. ZAVIDOVIĆI	2
29. ZENICA	3
30. ZVORNIK	1

MRV

MEĐURELIGIJSKO VIJEĆE U BOSNI I HERCEGOVINI
МЕЂУРЕЛИГИЈСКО ВИЈЕЋЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
Interreligious Council in Bosnia-Herzegovina

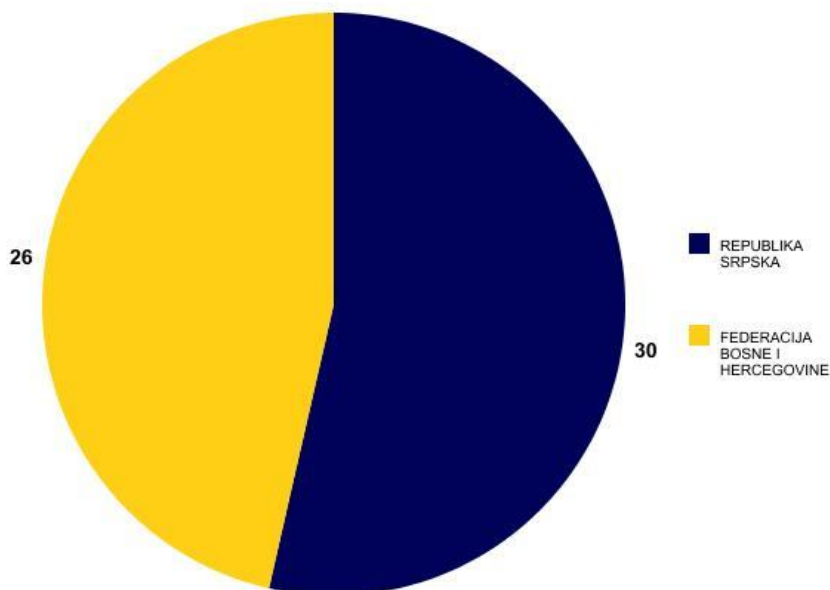

MRV

MEĐURELIGIJSKO VIJEĆE U BOSNI I HERCEGOVINI
MEЂURELIGIJSKO VIJEĆE У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
Interreligious Council in Bosnia-Herzegovina

Od ukupnog broja od 56 napada, 30 ih se dogodilo u Republici Srpskoj, dok se 26 dogodilo u Federaciji Bosne i Hercegovine.

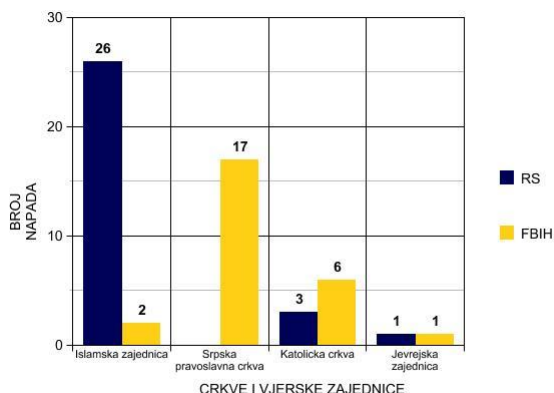
NAPADI UKUPNO PO ENTITETIMA

Medjureligijsko vijeće u BiH (januar/sijecanj 2012)

Od ukupnog broja od 56 napada koji su se dogodili u navedenom periodu 28 napada je bilo na objekte Islamske zajednice, 17 napada na objekte Srpske pravoslavne crkve, 9 napada na objekte Katoličke crkve i 2 napada na objekte Jevrejske zajednice. U većini slučajeva napadi se dešavaju na vjerske objekte crkava i vjerskih zajednica koje su, po broju vjernika na tom području, uslovno rečeno u manjini.

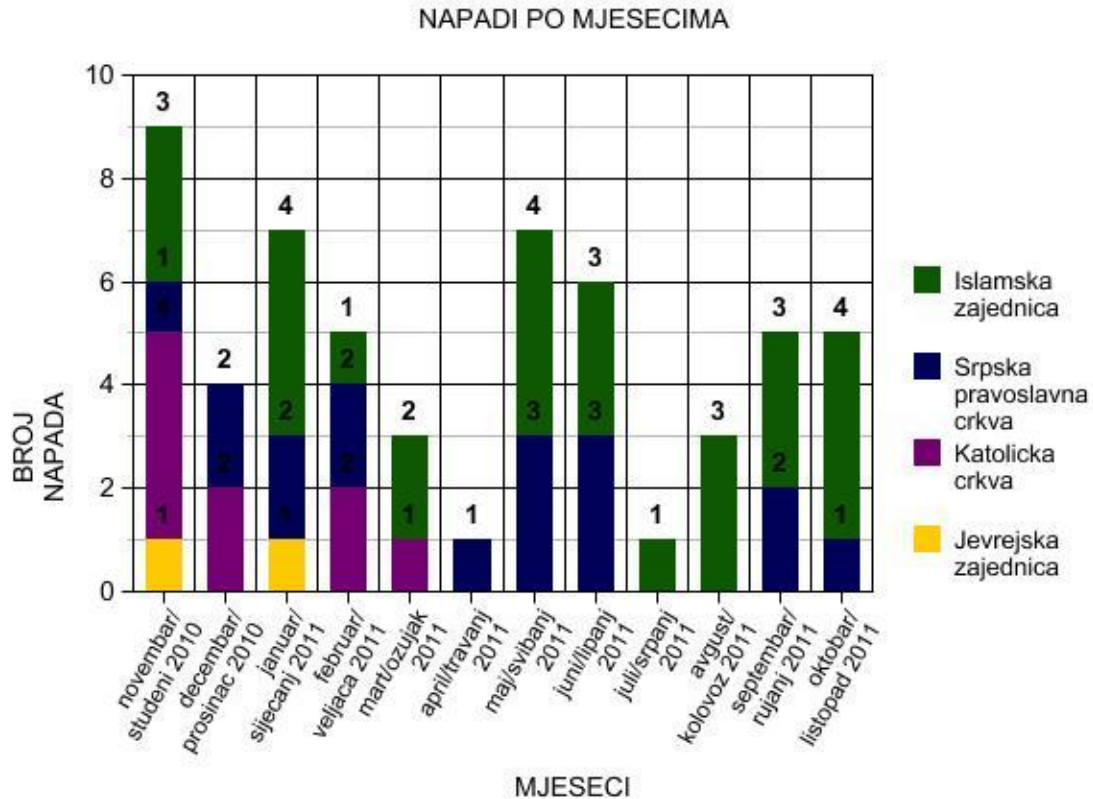
NAPADI NA CRKVE I VJERSKE ZAJEDNICE PO ENTITETIMA

Medjureligijsko vijeće u BiH (januar/sijecanj 2012)

MRV

MEĐURELIGIJSKO VIJEĆE U BOSNI I HERCEGOVINI
МЕЂУРЕЛИГИЈСКО ВИЈЕЋЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
Interreligious Council in Bosnia-Herzegovina

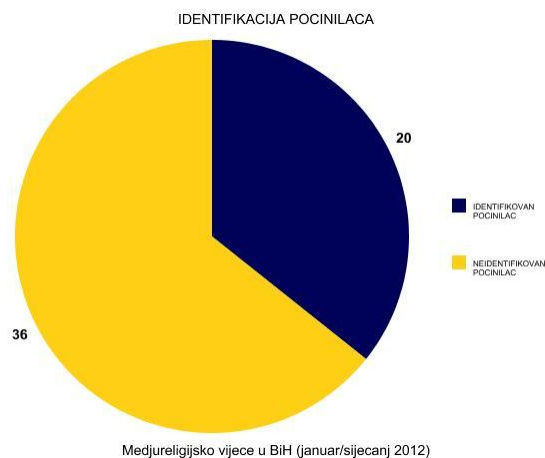
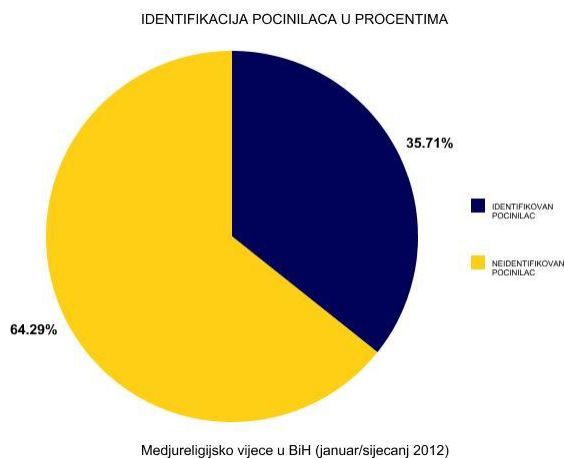
Medjureligijsko vijece u BiH (januar/siječanj 2012)

MRV

MEĐURELIGIJSKO VIJEĆE U BOSNI I HERCEGOVINI
МЕЂУРЕЛИГИЈСКО ВИЈЕЋЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
Interreligious Council in Bosnia-Herzegovina

Mjesec	Islamska zajednica	Srpska pravoslavna crkva	Katolička crkva	Jevrejska zajednica	Ukupno
nov/stu. 2010	3	1	4	1	9
dec/pro. 2010	0	2	2	0	4
jan/sij. 2011	4	2	0	1	7
feb/velj. 2011	1	2	2	0	5
mar/ožu. 2011	2	0	1	0	3
apr/tra. 2011	0	1	0	0	1
maj/svi. 2011	4	3	0	0	7
jun/lip. 2011	3	3	0	0	6
jul/srp. 2011	1	0	0	0	1
aug/kol. 2011	3	0	0	0	3
sep/ruj. 2011	3	2	0	0	5
okt/lis. 2011	4	1	0	0	5
Ukupno	28	17	9	2	56

Kada je u pitanju stopa riješenih predmeta, odnosno broj identificiranih počinitelja dobili smo sljedeće rezultate. U 20 slučajeva od ukupno prijavljenih 56 slučajeva napada na vjerske objekte, policija je uspjela identifikovati počinioca. U postocima to iznosi 35, 71% od svih prijavljenih slučajeva. Ovo su podaci koji su dobijeni od Centara javne bezbjednosti u Republici Srpskoj i kantonalnih/županijskih Ministarstava unutrašnjih poslova u Federaciji BiH.

MEĐURELIGIJSKO VIJEĆE U BOSNI I HERCEGOVINI
МЕЂУРЕЛИГИЈСКО ВИЈЕЋЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
Interreligious Council in Bosnia-Herzegovina

MRV BiH je osudilo svaki od prijavljenih napada (osim kada je od oštećene strane zahtijevano drugačije), a po potrebi smo organizovali izlazak na teren, posjetu napadnutoj zajednici i zajedno s predstavnicima drugih crkava i vjerskih zajednica kao i predstavnicima opštinske/općinske administracije osudili te napade.

3. SPISAK PRISTIGLIH PRIJAVA

Kancelarija Međureligijskog vijeća u BiH je u izvještajnom periodu od 1. novembra 2010. do 31. oktobra 2011. godine zaprimila slijedeće prijave napada na vjerske objekte i druga mjesta od značaja za crkve i vjerske zajednice kao i prijave na vjerske službenike koji su u neposrednoj vezi sa pomenutim objektima. Dolje navedene prijave su poredane hronološki po datumu prijema i djelovodnom broju.

Djelovodni broj	Naziv objekta	Crkva ili vjerska zajednica	Lokacija	Datum prijave
001-11/2010	Samostan Sestara Milosrdnica	Katolička crkva-Biskupija banjolučka	Banja Luka	5.11.2010
002-11/2010	Mezarje "Brčanska malta"	Islamska zajednica-Medžlis Bijeljina	Bijeljina	5.11.2010
003-11/2010	Gradsko mezarje "Lipić"	Islamska zajednica-Medžlis Bijeljina	Bijeljina	10.11.2010
004-11/2010	župna crkva – Ovčarevo Groblja «Bogduša» u Brajkovićima, «Sviba» i «Šikalovo groblje» u Grahovčićima	Katolička crkva-Nadbiskupija vrhbosanska	Ovčarevo, Općina Travnik	10.11.2010
005-11/2010		Katolička crkva-Nadbiskupija vrhbosanska	Brajkovići i Grahovčići, Općina Travnik	15.11.2010
006-11/2010	Sinagoga «Kuća mira»	Jevrejska zajednica-Jevrejska opština u Doboju	Doboj	19.11.2010
007-11/2010	Župni ured Presvetog Srca Isusova	Katolička crkva-Nadbiskupija vrhbosanska	Doboj	25.11.2010
008-11/2010	Pravoslavni manastir svetog proroka Jeremije u Rožnju	Srpska pravoslavna crkva-Eparhija zvorničko-tuzlanska	Rožanj, Općina Sapna	26.11.2010
009-12/2010	Turbeta Sijerčića	Islamska zajednica-Medžlis Goražde	Kopači, Opština Novo Goražde	12.12.2010
010-12/2010	Hram Sv. Proroka Ilije	Srpska pravoslavna crkva-Mitropolija dabrobosanska	Ilijaš	15.12.2010
011-12/2010	Crkva Sv. Josipa	Katolička crkva-Nadbiskupija vrhbosanska	Zavidovići	22.12.2010
012-01/2011	Mezarje u haremu Gradske Džamije	Islamska zajednica-Medžlis Prnjavor	Prnjavor	7.1.2011
013-01/2011	Džamija Tekija	Islamska zajednica-Medžlis Bosanska Gradiška	Gradiška	11.1.2011
014-01/2011	Džamija	Islamska zajednica-Medžlis Banja Luka	Banja Luka	13.1.2011
015-01/2011	Stupnica(Salihija)	Islamska zajednica-Medžlis Gacko	Gacko	22.1.2011
016-01/2011	Zgrada Medžlisa Gacko	Jevrejska zajednica-Jevrejska opština Zenica	Zenica	25.1.2011
017-01/2011	Sinagoga u Zenici		Zenica Sarajevo, Općina Novo Sarajevo	28.1.2011
018-02/2011	Hram Preobraženja Gospodnjeg	Srpska pravoslavna crkva-Mitropolija dabrobosanska	Sarajevo	28.1.2011
018-02/2011	Hram Vaznesenja Gospodnjeg	Srpska pravoslavna crkva-Eparhija zvorničko-tuzlanska	Gračanica	1.2.2011
019-02/2011	Hram Svete Trojice	Srpska pravoslavna crkva-Eparhija zvorničko-tuzlanska	Tumare, Općina Lukavac	1.2.2011

MRV

MEĐURELIGIJSKO VIJEĆE U BOSNI I HERCEGOVINI МЕЂУРЕЛИГИЈСКО ВІЈЕЋЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВІНИ

Interreligious Council in Bosnia-Herzegovina

020-02/2011	Župni ured Presvetog Srca Isusova	Katolička crkva-Nadbiskupija vrhbosanska	Doboj	13.1.2011
021-02/2011	Crkva Sv. Georgija	Srpska pravoslavna crkva-Eparhija zvoničko-tuzlanska	Tuzla	16.2.2011
022-02/2011	Hram Preobraženja Gospodnjeg	Srpska pravoslavna crkva-Mitropolija dabrobosanska	Sarajevo, Općina Novo Sarajevo, Sarajevo,	22.2.2011
023-02/2011	Katedrala Srca Isusova	Katolička crkva-Nadbiskupija vrhbosanska	Općina Stari Grad Sarajevo,	25.2.2011
024-03/2011	Franjevački samostan sv. Ante	Katolička crkva-Nadbiskupija vrhbosanska	Općina Stari Grad	3.3.2011
025-03/2011	Džamija Višići	Islamska zajednica-Medžlis Čapljina	Višići, Općina Čapljina	3.3.2011
026-03/2011	Samostan Sv. Bonaventure	Katolička crkva-Nadbiskupija vrhbosanska	Visoko	18.3.2011
027-03/2011	Ured Muftije banjalučkog Urijanska Džamija u Bosanskom Novom (Novi Grad)	Islamska zajednica-Muftijstvo banjalučko	Banja Luka	31.3.2011
028-04/2011	Džamija i kancelarija MIZ-a Doboj	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Bosanski Novi	Novi grad	1.4.2011
029-05/2011	Hram Sv. Save	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Doboj	Doboj	16.5.2011
030-05/2011	Hram rođenja sv. Jovana Krstitelja	Srpska pravoslavna crkva-Mitropolija dabrobosanska	Zavidovići	23.5.2011
031-05/2011	Hram Vaznesenja Gospodnjeg	Srpska pravoslavna crkva-Mitropolija dabrobosanska	Bilješevo, općina Kakanj	23.5.2011
032-05/2011	Hram Sv. proroka Ilije	Srpska pravoslavna crkva-Mitropolija dabrobosanska	Drivuša, općina Zenica	23.5.2011
033-05/2011	Čaršijska-Cerića Džamija	Srpska pravoslavna crkva-Mitropolija dabrobosanska	Busovača	26.5.2011
034-05/2011	Crkva Sv. Save	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Bosanska Dubica	Kozarska Dubica	31.5.2011
035-06/2011	Hram Sv. Proroka Ilije	Srpska pravoslavna crkva-Mitropolija dabrobosanska	Blažuj	2.6.2011
036-06/2011	Sefer-begova džamija	Srpska pravoslavna crkva-Mitropolija dabrobosanska	Mutnica, općina Zenica	13.6.2011
037-06/2011	Sefer-begova džamija	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Banja Luka	Banja Luka	13.6.2011
038-06/2011	Sefer-begova džamija	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Banja Luka	Banja Luka	13.6.2011
039-06/2011	Sefer-begova džamija	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Banja Luka	Banja Luka	15.6.2011
040-06/2011	Sefer-begova džamija	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Banja Luka	Banja Luka	21.6.2011
041-06/2011	Gradska džamija Musluk (Atik Ali-pašina) džamija	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Bosanska Dubica	Kozarska Dubica	29.6.2011
042-08/2011	Hram Sv. Joakima i An	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Foča	Foča	2.8.2011
043-08/2011	Mezarje "Šehitluci"	Srpska pravoslavna crkva-Eparhija zvoničko-tuzlanska	Dubnica, općina Kalesija	5.8.2011
044-08/2011	Džamija u Hrankoviću	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Fojnica	Alaupovka, općina Fojnica	10.8.2011
045-08/2011	Gradsko groblje-harem Prnjavor	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Teslić	Hranković, opština Teslić	15.8.2011
046-08/2011	Džamija Begsuja	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Prnjavor	Prnjavor	19.8.2011
047-09/2011	Sefer-begova džamija	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Zvornik	Zvornik	6.9.2011
048-09/2011	Sefer-begova džamija	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Banja Luka	Banja Luka	12.9.2011
049-09/2011	Sefer-begova džamija	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Banja Luka	Banja Luka	21.9.2011

MRV

MEĐURELIGIJSKO VIJEĆE U BOSNI I HERCEGOVINI МЕЂУРЕЛИГИЈСКО ВІЈЕЋЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВІНИ

Interreligious Council in Bosnia-Herzegovina

050-09/2011	Hram Začeca svetog Jovana Krstitelja Napad na sveštenika-Hram Sv. Vaznesenja Gospodnjeg	Srpska pravoslavna crkva-Mitropolija dabrobosanska	Zimča, općina Visoko	23.9.2011
051-10/2011		Srpska pravoslavna crkva-Eparhija zvrničko-tuzlanska	Gračanica	4.10.2011
052-10/2011	Napad na gl. imama	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Gacko	Gacko	17.10.2011
053-10/2011	Napad na gl. imama	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Bosanska Dubica	Kozarska Dubica	17.10.2011
054-10/2011	Čaršijska-Šić džamija	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Modriča	Modriča	24.10.2011
055-10/2011	Hram Sv. Velikomučenice Nedelje	Srpska pravoslavna crkva-Eparhija zvrničko-tuzlanska	Srnice, općina Gradačac	27.10.2011
056-11/2011	Sefer begova džamija	Islamska zajednica-Medžlis IZ-e Banja Luka	Banja Luka	2.11.2011

4. ZAKLJUČAK PO PITANJU ZAJEDNIČKE OSUDE NAPADA NA VJERSKE OBJEKTE

Sve zajedničke osude napada na vjerske objekte, organizovane od strane Sekretarijata MRV BiH su organizovane kroz redovnu hijerarhiju crkava i vjerskih zajednica. Od samog početka projekt ima podršku vjerskih lidera iz sve četiri tradicionalne crkve i vjerske zajednice. Kada je riječ o vjerskim službenicima na lokalnom nivou, mi imamo različita iskustva u različitim slučajevima. U velikoj većini slučajeva, vjerski službenici imaju razumjevanje prema problemima manjinskih zajednica, jer svaka od crkava i vjerskih zajednica u BiH je manjina u nekim dijelovima zemlje i svi su upoznati sa sličnim problemima. To je jedan od glavnih razloga zašto su vjerski službenici obično veoma zainteresovani da učestvuju u ovim događajima i da pokažu solidarnost sa svojim kolegama iz različitih crkava i vjerskih zajednica kada su u pitanju napadi na vjerske objekte.

5. IZVJEŠTAVANJE MEDIJA O PROJEKTU

Ovaj Projekat ima dobar prijem u medijima od samog početka. Predstavnici medija su prepoznali značaj ovog projekta i dali su ogroman doprinos u informisanju javnosti o projektu a samim tim su doprinijeli afirmaciji atmosfere tolerancije i miroljubive koegzistencije u bosanskohercegovačkom društvu. Na konferenciji za novinare, kada smo najavili početak projekta bile su prisutne sve glavne TV i radio stanice, kao i predstavnici štampanih medija. Projekat je najavljen u centralnim informativnim emisijama svih javnih službi. Privatne TV i radio stanice, kao i printani mediji su takođe prenijeli poruku. Mnogi mediji su nastavili da prate projekat i da redovno izvještavaju o našim osudama napada na vjerske objekte. Izveštavanje je uglavnom bilo fer i uravnoteženo. Sve u svemu, možemo biti zadovoljni sa medijskim izveštavanjem. Kako smo se približavali kraju projektnog perioda, primijetili smo da postoji povećano

MRV

MEĐURELIGIJSKO VIJEĆE U BOSNI I HERCEGOVINI
МЕЂУРЕЛИГИЈСКО ВИЈЕЋЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
Interreligious Council in Bosnia-Herzegovina

interesovanje medija o rezultatima projekta, a pogotovo o ukupnom broju napada, kao i procenat riješenih i neriješenih slučajeva.

6. KORISTI OD PROJEKTA

Pored glavnog cilja, poboljšanja zaštite vjerskih objekata, ovaj projekt ima niz drugih prednosti kao što su:

- **podizanje svijesti o potrebi javnog oglašavanja**
- **podizanje svijesti o potrebi za zajedničkom osudom napada**
- **pritisak na nadležne organe da efikasnije rade svoj posao**
- **podsticanje međureligijskog dijaloga u lokalnim zajednicama**
- **pokrenute su inicijative za uspostavljanje video nadzora nad vjerskim objektima**

PREPORUKE

S obzirom na rezultate monitoringa napada na vjerske objekte, Međureligijsko vijeće u Bosni i Hercegovini preporučuje:

- **Postavljanje video-nadzora nad vjerskim objektima koji su bili predmet napada**
- **Učestalije policijske patrole oko vjerskih objekata**
- **Predlažemo da Opštine/Općine najmanje jednom godišnje održe sastanak sa lokalnim predstavnicima vjerskih zajednica (npr. 15. januara, kada se obilježava Svjetski dan vjerskih sloboda)**
- **Napade na vjerske objekte treba tretirati kao krivično djelo izazivanja vjerske i nacionalne mržnje, u skladu sa krivičnim zakonima FBiH i RS, ukoliko činjenice ukazuju na to.**